

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-13-09

Druk nr 1698

Warszawa, 12 lutego 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu
przemocy w rodzinie oraz niektórych
innych ustaw** wraz z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

(-) Donald Tusk

U S T A W A
z dnia
o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych
ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego;
 - 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
 - 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
 - 4) zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
 - 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie, uwzględniając przydatność zaświadczenia dla ochrony prawnej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.”;

2) art. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„Art. 5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) kwalifikacje osób zatrudnionych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) szczegółowe kierunki prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne

– uwzględniając konieczność dostosowania zakresu pomocy do sytuacji oraz potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także efektywność usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i skuteczność oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Art. 6. 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późn. zm.²⁾) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 5) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 2) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

4. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów w ramach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w ust. 4, zapewnia budżet państwa.

6. Do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności:

- 1) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 4) opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.”;

3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Osoby kierujące:

- 1) ośrodkami wsparcia,
- 2) ośrodkami interwencji kryzysowej,
- 3) specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

– muszą spełniać wymogi określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dotyczące kwalifikacji.”;

4) art. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„Art. 7. 1. Do zadań wojewody należy w szczególności:

- 1) opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla osób realizujących te zadania;
- 2) monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) powołanie Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy pomocy Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 5) nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa;
- 6) kontrola realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej.

2. Do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, stosuje się odpowiednio przepisy art. 126 – 133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację i tryb przeprowadzania nadzoru i kontroli, kwalifikacje inspektorów upoważnionych do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych, a także wzór legitymacji uprawniającej do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych,
- 2) kwalifikacje Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

– uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania zadań.

Art. 8. Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego należy w szczególności:

- 1) zlecanie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie;

- 2) organizowanie akcji promujących podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- 3) monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) opracowywanie i finansowanie programów osłonowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) finansowe wspieranie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez:
 - a) jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) organizacje pozarządowe działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - c) jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.”;

5) po art. 9 dodaje się art. 9a – 9d w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

2. Zespół interdyscyplinarny tworzy kierownik ośrodka pomocy społecznej.

3. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) kuratorskiej służby sądowej;
- 5) oświaty;
- 6) ochrony zdrowia;
- 7) organizacji pozarządowych.

4. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków.
6. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.
7. Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między kierownikiem ośrodka pomocy społecznej a podmiotami, o których mowa w ust. 3 lub 4.
8. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.
9. W ramach zespołu interdyscyplinarnego mogą być tworzone grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.
10. Skład grup roboczych jest uzależniony w szczególności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.
11. W pracach grup roboczych mogą brać udział osoby bezpośrednio zaangażowane w problemy wynikające z indywidualnych przypadków.
12. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.
13. Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłoszonych przez zespół interdyscyplinarny.
14. Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Art. 9b. 1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 4, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;

- 4) opracowywanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 7) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 8) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Art. 9c. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego w zakresie niezbędnym do przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą wymieniać, gromadzić i przetwarzać informacje oraz dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, dotyczące: stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, bez ich zgody.

Art. 9d. 1. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

2. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.
3. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
5. Zespół interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmuje następujące działania:
 - 1) diagnozuje sytuację osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

- 2) opracowuje i realizuje plan pomocy w indywidualnych przypadkach;
 - 3) monitoruje sytuację osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieska Karta” wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”, mając na uwadze skuteczność działań wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i dobro tych osób.”;

6) art. 10 – 12 otrzymują brzmienie:

„Art. 10. W celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie Rada Ministrów przyjmie Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, określający szczegółowe działania w zakresie:

- 1) zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 2) oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- 4) upowszechniania informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Art. 11. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Art. 12. 1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

2. Osoby będące świadkami użycia przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.”;

7) po art. 12 dodaje się art.12a i 12b w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, w szczególności kiedy opiekun dziecka znajduje się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka

odurzającego, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2. Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej regulują przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, pracownik socjalny wykonuje przy udziale lekarza lub ratownika medycznego, lub pielęgniarki, lub Policji.

4. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin, o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, procedurę postępowania Policji przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz sposób dokumentowania przeprowadzonych przez Policję czynności, uwzględniając konieczność udzielenia dzieciom skutecznej pomocy.

Art. 12b. 1. W przypadku gdy wniosek kuratora zawodowego o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności lub odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia dotyczy skazanego za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, który w okresie próby rażąco naruszył porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, sąd właściwy do rozpoznania wniosku zarządza zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie skazanego na posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniosku.

2. Zatrzymanemu, na jego żądanie, należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednio z nim rozmowę.

3. Wydane przez sąd postanowienie o zarządzeniu wykonania kary albo o odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia podlega wykonaniu z chwilą jego wydania; sąd, który wydał postanowienie, albo sąd właściwy do rozpoznania zażalenia może wstrzymać wykonanie postanowienia.”;

8) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Zasady udzielania pomocy w formie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc

korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną regulują przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.⁴⁾) po art. 96 dodaje się art. 96a w brzmieniu:

„Art. 96a. Osobom wykonującym władzę rodzicielską, opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁵⁾) w art. 72 w § 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym,”;

2) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾) w art. 275 wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oddany pod dozór ma obowiązek stosowania się do wymagań zawartych w postanowieniu sądu lub prokuratora. Obowiązek ten może polegać na zakazie opuszczania określonego miejsca pobytu, zgłaszaniu się do organu dozoru w określonych odstępach czasu, zawiadamianiu go o zamierzonym wyjeździe oraz o terminie powrotu, zakazie kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami, zakazie przebywania w określonych miejscach, a także na innych ograniczeniach jego swobody, niezbędnych do wykonywania dozoru.”;

2) po § 2 dodaje się § 3 – 5 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli zachodzą przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego o przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej albo innej osoby zamieszkującej wspólnie ze sprawcą, zamiast tymczasowego aresztowania można zastosować dozór, pod warunkiem że oskarżony w wyznaczonym terminie opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu.

§ 4. Oddany pod dozór Policji ma obowiązek stawiania się we wskazanej jednostce organizacyjnej Policji z dokumentem stwierdzającym tożsamość, wykonywania poleceń mających na celu dokumentowanie przebiegu dozoru oraz udzielania informacji koniecznych dla ustalenia, czy stosuje się on do wymagań nałożonych w postanowieniu sądu lub prokuratora. W celu uzyskania takich informacji można wzywać oskarżonego do stawiennictwa w wyznaczonym terminie.

§ 5. W wypadku niestosowania się przez oddanego pod dozór do wymagań określonych w postanowieniu, organ dozorujący niezwłocznie zawiadamia o tym sąd lub prokuratora, który wydał postanowienie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późn. zm.²⁾) w art. 107 wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się ust. 2;

2) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, uwzględniając miejsce i terminy jego przeprowadzania, wzór kwestionariusza wywiadu, uwzględniając w szczególności sytuacje, w których wypełnia się poszczególne części kwestionariusza wywiadu, oraz dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, wzór oświadczenia o stanie majątkowym, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w oświadczeniu oraz wzór legitymacji pracownika socjalnego, mając na względzie identyfikację pracownika socjalnego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾) w art. 16 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) orzeczenia o zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz inne orzeczenia i zaświadczenia lekarskie wydawane na życzenie świadczeniobiorcy, jeżeli nie są one związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku, a także jeżeli nie są wydawane dla celów pomocy społecznej, orzecznictwa o niepełnosprawności, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;”.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 5 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) art. 107 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 5

– zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2009 r.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367, Nr 220, poz. 1431 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169,

poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 39 i Nr 20, poz. 104.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1986 r. Nr 36, poz. 180, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1998 r. Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 122, poz. 1322, z 2001 r. Nr 128, poz. 1403, z 2003 r. Nr 83, poz. 772 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 162, poz. 1691, z 2007 r. Nr 121, poz. 831, Nr 134, poz. 947 i Nr 192, poz. 1378 oraz z 2008 r. Nr 220, poz. 1431.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378 oraz z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493), po kilku latach funkcjonowania, wymaga zmian w celu bardziej skutecznej walki ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Z diagnozy przeprowadzonej w 2007 r. dotyczącej skali zjawiska przemocy w rodzinie wynika, że problem przemocy w rodzinie jest zjawiskiem dostrzeganym w polskim społeczeństwie. Z uzyskanych danych wynika, że dotyczy on średnio około połowy rodzin.

Znaczny odsetek, bo prawie dwie trzecie (64%) Polaków zna w swoim otoczeniu, sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszeli lub wiedzą, że dochodzi w nich do różnych form przemocy.

Wśród znanych sobie rodzin badani najczęściej dostrzegają występowanie przemocy psychicznej (52% respondentów stwierdziło, że znają takie rodziny, w których dochodzi do przemocy psychicznej) oraz fizycznej (44%).

Przypadki przemocy ekonomicznej (26%) oraz w szczególności seksualnej (9%) znane są mniejszej liczbie badanych.

Kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy od członka rodziny doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%).

Większość z tych osób było ofiarami przemocy co najwyżej kilkukrotnie i wcześniej niż przed 12 miesiącami. Osób wielokrotnie krzywdzonych przez członków rodziny jest 11%.

Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy jest przemoc psychiczna (31%). Rzadziej badani doświadczali przemocy fizycznej (17%), ekonomicznej (8%) oraz seksualnej (3%).

Przeprowadzona diagnoza oraz monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie spowodowały konieczność wprowadzenia zmian ukierunkowanych na:

- rozwój profilaktyki jako formy działań zapobiegających zjawisku przemocy w rodzinie,
- zmianę świadomości społeczeństwa,
- skuteczną ochronę ofiar przemocy, w tym w szczególności dzieci,

- stworzenie mechanizmów ułatwiających izolację sprawców od ofiar,
- zmianę postaw osób stosujących przemoc w rodzinie przez poddanie ich oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym.

W przedkładanym dokumencie projektuje się rozszerzenie form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie o możliwość bezpłatnego badania lekarskiego dla ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.

Możliwość wykonania takich badań jest już uregulowana w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, to jednak w świadomości ofiar pokutuje pogląd, jakoby tylko obdukcja sądowa, która jest kosztowna, była tylko i wyłącznie właściwym materiałem dowodowym. W chwili obecnej obdukcję bezpłatną wykonuje się na wniosek prokuratora, co stwarza często utrudnienia zwłaszcza wtedy, gdy należy działać natychmiast. Przepis ten ma po pierwsze wskazać służbie zdrowia konieczność wydawania takich zaświadczeń, a po drugie zmienić świadomość ofiar.

W związku z wprowadzeniem powyższego przepisu minister właściwy do spraw zdrowia, w projektowanej regulacji, został zobowiązany do wydania rozporządzenia, które określi wzór zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Ponadto projektuje się rozszerzenie upoważnienia ustawowego dotyczącego standardów usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie o określenie kwalifikacji osób tam zatrudnionych, a także kwalifikacji osób, które prowadzą oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu wymienione są usługi terapeutyczno-wspomagające, jakie mają być świadczone w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i są to między innymi: usługi medyczne, psychologiczne, prawne, terapeutyczne. Nie określono jednak kwalifikacji osób, które te usługi mają świadczyć. Ponadto nie jest uregulowana kwestia dotycząca specjalistów mogących prowadzić w ramach programów oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc. W projektowanej regulacji stworzono warunki ustawowe do zmiany rozporządzenia.

W projektowanej ustawie położono szczególny nacisk na rozwój profilaktyki, jako skutecznej formy pomocy w sytuacjach, gdy w rodzinie nie występuje jeszcze zjawisko przemocy, ale może być tym zjawiskiem zagrożona.

Dlatego też projektuje się:

- konieczność opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co w konsekwencji da możliwość aplikowania o dodatkowe środki finansowe w oparciu o program osłonowy,
- obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych, jako wskazanie do wspólnych działań przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W projekcie zostały określone zadania zespołów interdyscyplinarnych, ich skład oraz zasady działania.

W projektowanej ustawie określono również kwalifikacje osób kierujących gminnymi ośrodkami wsparcia w szczególności dla ofiar przemocy w rodzinie, powiatowymi ośrodkami wsparcia w szczególności dla ofiar przemocy w rodzinie, ośrodkami interwencji kryzysowej w szczególności dla ofiar przemocy w rodzinie oraz specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Osoby te będą musiały spełniać warunki takie same, jak osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

System profilaktyki został uregulowany również przez rozszerzenie zadań własnych samorządu województwa.

W obecnym stanie prawnym samorządy województwa mają za zadanie realizować przepisy prawa dotyczące inspirowania i promowania nowych rozwiązań oraz szkolenia kadr. Nie uregulowano natomiast kwestii związanych z przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie w szczególności przez realizację działań profilaktycznych. Dlatego też projektuje się: możliwość opracowania i realizacji regionalnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co w konsekwencji da możliwość aplikowania o dodatkowe środki finansowe w oparciu o program osłonowy.

Zadania kontrolne wojewody zostały rozszerzone o konieczność nadzoru nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa w zakresie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zmiana ta ma na celu wzmocnienie zadań wojewody, który obok monitorowania zjawiska przemocy, będzie miał możliwość kontrolowania podmiotów, którym samorządy zlecają realizację zadań.

Ponadto na wojewodę nałożono obowiązek powoływania Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz obowiązek monitorowania tego Programu. Wprawdzie jest to nowa ustawowa regulacja – niemniej jednak stanowisko Wojewódzkiego Koordynatora jest określone już w Krajowym Programie i funkcja ta jest niezbędna do prawidłowego wykonywania zadań wynikających z Krajowego Programu i do właściwej ewaluacji działań na szczeblu wojewódzkim w celu dokonywania analizy i prowadzenia monitoringu na poziomie centralnym.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w projektowanej regulacji, otrzymał zadania dotyczące:

- opracowywania i finansowania programów osłonowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

a także

- finansowego wspierania programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe.

Zmiana ta stworzy warunki prawne dla wspierania administracji samorządowej i organizacji pozarządowych w ich działaniach w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W projekcie proponuje się rozszerzenie stosowania procedury „Niebieskie Karty” na innych niż obecnie przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, m.in. na przedstawicieli ochrony zdrowia i oświaty. W zmianie tej określono podmioty właściwe do realizacji procedury „Niebieskie Karty”, zasady ich funkcjonowania – natomiast w rozporządzeniu wydanym na podstawie upoważnienia ustawowego określona zostanie procedura postępowania, wzory formularzy „Niebieska Karta” oraz podmioty właściwe do ich wypełniania.

Określono katalog danych osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, które będą mogły być przetwarzane, gromadzone i które będą mogli wymieniać członkowie zespołu interdyscyplinarnego bez zgody tych osób.

Rozszerzono zakres działań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie o konieczność upowszechniania informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym, jak i stosującym przemoc w rodzinie. W związku z tym, a także w związku z uszczegółowieniem zadań, zwłaszcza w zakresie rozwoju profilaktyki, a także koniecznością opracowania programu osłonowego, zmianie

ulegnie również treść uchwały nr 162 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r. wprowadzającej w życie Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Dokonano zmiany terminu przekazania do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z 30 czerwca na dzień 30 września każdego roku.

Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest składową informacji zbieranych za pośrednictwem wojewodów ze wszystkich jednostek samorządowych każdego szczebla, z Ministerstw: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Zdrowia, Edukacji Narodowej, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Wojewodowie na czas sprawozdawczości z Krajowego Programu mają do wykonania całą roczną sprawozdawczość z różnych obszarów, m.in. z pomocy społecznej czy świadczeń rodzinnych. Tak duża ilość pracy wpływa na jakość i powoduje brak możliwości zachowania wyznaczonych terminów. Ponadto dokument ten wymaga uzgodnień międzyresortowych, co znacznie opóźnia przekazanie go do Sejmu RP.

Jeżeli więc projektowana ustawa wejdzie w życie po dniu 30 czerwca 2009 r., dotychczasowy termin składania Sejmowi Rzeczypospolitej sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będzie jeszcze obowiązywał w 2009 r. Jeśli jednak ustawa miałaby wejść w życie w terminie późniejszym, wówczas sprawozdanie będzie się składać w nowym terminie od 2010 r.

W ustawie wprowadza się przepis dotyczący możliwości odebrania przez pracownika socjalnego dziecka z domu, w którym w wyniku przemocy zagrożone jest jego życie lub zdrowie, zwłaszcza gdy opiekun dziecka znajduje się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Czynności związane z odebraniem dziecka pracownik socjalny będzie mógł wykonywać przy udziale Policji lub lekarza, lub ratownika medycznego, lub pielęgniarki. Zmiana w takim brzmieniu umożliwi dokonanie właściwej oceny zarówno stanu zdrowia dziecka, jak też konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dziecku.

W projektowanej regulacji zwiększono uprawnienia kuratora sądowego w zakresie wykonywania orzeczeń wobec skazanych za przestępstwa związane z przemocą w rodzinie, pozostających pod dozorem i określono procedurę zatrzymania skazanego w celu zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności bądź odwołania przedterminowego zwolnienia.

W Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym projektuje się zmianę polegającą na wprowadzeniu zakazu stosowania kar cielesnych. Taka regulacja ma celu zmianę postaw społeczeństwa i wskazanie na inne metody wychowawcze. W chwili obecnej w obowiązujących regulacjach prawnych nie funkcjonuje przepis, który wprost odnosiłby się do zakazu krzywdzenia dzieci.

Przywołuje się często, jako argument, przepisy art. 40 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jednakże jest on skierowany do władz publicznych. Władze publiczne nie mogą ustanawiać prawa pozwalającego na zachowania, o których mowa w tymże artykule, funkcjonariuszom publicznym (np. policjantom, agentom służb specjalnych, strażnikom więziennym), a jeżeli takie zachowanie miało miejsce – muszą podlegać surowemu karaniu. Zatem art. 40 Konstytucji RP został stworzony do innych celów i jego istnienie ma chronić przed okrutną i niehumanitarną władzą, a nie przed rodzicami czy opiekunami krzywdzącymi dzieci.

Ponadto wprowadzenie art. 96a k.r.i o. jest zgodne z prawem międzynarodowym i złożonymi przez Polskę zobowiązaniami międzynarodowymi w sferze ochrony dziecka, zwłaszcza z art. 7 i 24 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Yorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167).

W Kodeksie karnym projektuje się dokonanie zmiany art. 72, która umożliwi nałożenie na sprawcę przemocy w rodzinie obowiązku uczestniczenia w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych bez konieczności uzyskania jego zgody.

Przepis w obowiązującym brzmieniu daje sprawcy możliwość wyboru poddania się wymienionym w przepisie formom oddziaływań. Rozdzielenie go na dwa punkty spowoduje, że np. w przypadku sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu warunkiem zawieszenia kary będzie po pierwsze poddanie się leczeniu odwykowemu, ale również uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. Ponadto, tak jak leczenie odwykowe z merytorycznego punktu widzenia będzie skuteczne jedynie wtedy, gdy osoba uzależniona wyrazi wolę, tak uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych powinno być obowiązkiem, bowiem oddziaływania korekcyjno-edukacyjne nie mają charakteru terapii czy też leczenia, natomiast mają za zadanie naukę zmiany postaw.

Zmiany do Kodeksu postępowania karnego (art. 275) polegają na dodaniu przepisów, które poszerzają katalog środków zapobiegawczych w formie nakazu powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób oraz nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oraz określają zasady ich stosowania. W związku z tym, w projektowanej regulacji zmieniono brzmienie art. 14

ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).

W art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rezygnuje się z przepisów dotyczących stosowania Niebieskiej Karty, ponieważ regulacje w tym zakresie zawarte zostały w ustawie o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

Projekt wprowadza również zmianę w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez poszerzenie katalogu osób uprawnionych do otrzymania bezpłatnych zaświadczeń w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Zmiana ta jest konsekwencją dodania do art. 3 projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw przepisu uprawniającego osoby dotknięte przemocą w rodzinie do uzyskania bezpłatnej pomocy w tym zakresie i otrzymania zaświadczenia lekarskiego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte projektowaną regulacją

Regulacje zawarte w projekcie ustawy dotyczyć będą:

- ofiar przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- samorządów gminnych,
- samorządów powiatowych,
- specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- podmiotów realizujących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- samorządów województwa,
- wojewodów,
- organów administracji rządowej,
- Prokuratora Generalnego,
- Policji,
- jednostek ochrony zdrowia,
- jednostek oświaty.

2. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana regulacja spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające z konieczności dofinansowania samorządów gminnych i wojewódzkich w ramach projektowanego programu osłonowego, którego opracowanie przewidywane jest na rok 2009 w trakcie dokonywania zmian w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wysokość środków finansowych, które wzmocnią samorządy gminne i wojewódzkie w realizacji zadań własnych będzie kształtowała się na poziomie 3 000 000 zł rocznie.

Skutki finansowe dotyczące wydawania zaświadczenia lekarskiego dla ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie w chwili obecnej są niemożliwe do oszacowania, bowiem nie można określić liczby wydawanych zaświadczeń lekarskich. Niemniej jednak regulacja spowoduje zmniejszenie płatnych obdukcji, a także może doprowadzić do zmniejszenia obdukcji bezpłatnych, które zleca sąd lub prokuratura, co w konsekwencji pomniejszy koszty ponoszone przez wymiar sprawiedliwości na ten cel. Źródłem finansowania badań lekarskich i wydawania zaświadczeń będzie Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach podpisywanych kontraktów – koszty nie powinny wzrosnąć, bowiem możliwość wykonania takich badań jest już uregulowana w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a wprowadzana regulacja ma wpłynąć na zmianę świadomości ofiar przemocy i wskazać im inną, alternatywną do obdukcji sądowych, formę dokumentowania aktów przemocy.

Wprowadzenie do projektu ustawy przepisu dotyczącego konieczności powoływania przez wojewodę Wojewódzkiego Koordynatora Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie również nie będzie miało wpływu na finanse. Funkcja ta jest już gwarantowana w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przyjętym uchwałą Rady Ministrów nr 162/2006 z dnia 25 września 2006 r., a jako źródło finansowania wskazuje się rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, której dysponentem jest Prezes Rady Ministrów (w kalkulacji do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie konieczne do przeznaczenia środki na ten cel zawarte są pod pozycją 1).

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, nałożone na wojewodów zostały dodatkowo powierzone pracownikom wydziałów polityki społecznej urzędów wojewódzkich, co znacznie obniża jakość wykonywanych obowiązków.

Ponadto rozszerzenie funkcji kontrolnych wojewody nie powinno spowodować dodatkowych skutków finansowych, bowiem obecnie obowiązująca ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na wojewodów konieczność monitorowania zjawiska przemocy w rodzinie, co wiąże się między innymi z koniecznością sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez jednostki samorządu terytorialnego.

Należy również uwzględnić fakt, iż ustawa o pomocy społecznej zobowiązuje wojewodów do sprawowania nadzoru nad realizacją zadań, w tym również zadania związanego z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (art. 22 pkt 8 w związku z art. 7 pkt 7).

Niemniej jednak, w przypadku braków kadrowych w omawianym zakresie, wojewodowie będą mogli dokonać zwiększenia zatrudnienia w urzędach wojewódzkich w ramach

niewykorzystanych etatów (zgodnie ze sprawozdaniem Rb – 70 za III kwartał 2008 r. przeciętne wykonanie zatrudnienia kształtuje się na poziomie 76%).

Projektowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego, bowiem jest ona doprecyzowaniem i wskazaniem sposobu realizacji dotychczasowych zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Skutki finansowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wynikać będą z otrzymanych z budżetu państwa środków finansowych na realizację programu osłonowego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie w życie przedmiotowej ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu aktu na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki, w tym na przedsiębiorczość.

5. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Nie przewiduje się wpływu aktu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Zakres konsultacji

Projekt ustawy był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i z partnerami społecznymi.

Ponadto dnia 21 stycznia 2009 r. projekt ustawy był przedmiotem obrad Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST, która pozytywnie zaopiniowała projekt i skierowała pod obrady Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu.

7. Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy

Projekt ustawy z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych i z partnerami społecznymi został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Nie zostały wniesione zgłoszenia zainteresowania tym projektem w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD-219 /09/DP/JS

Warszawa, dnia 30 stycznia 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-13-09) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. SEKRETARZA
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
PODSEKRETARZ STANU

Maciej Szpunar

Do uprzejmej wiadomości:
Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

.....dn. 2009-02-02

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹**

z dnia

w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz kwalifikacji osób mogących takie działania prowadzić.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, Nr) zarządza się, co następuje:

§ 1. Standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie obejmuje:

1) w zakresie interwencyjnym:

- a) zapewnienie schronienia ofiarom przemocy w rodzinie, bez skierowania i bez względu na dochód, na okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie,
- b) ochronę ofiar przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie,
- c) udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej, medycznej i wsparcia,
- d) rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy,
- e) wspieranie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej, związanej z występowaniem przemocy w rodzinie;

2) w zakresie potrzeb bytowych zapewnienie:

- a) całodobowego okresowego pobytu dla nie więcej niż trzydziestu osób, jednak liczba ta może ulec zwiększeniu, zależnie od możliwości specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- b) pomieszczeń do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej ofiary przemocy w rodzinie,
- c) wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego,
- d) miejsca zabaw dla dzieci,
- e) pomieszczenia do nauki,
- f) ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
- g) ogólnodostępnej kuchni,

¹ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007r. r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

- h) pomieszczenia do prania i suszenia,
 - i) wyżywienia, odzieży i obuwia,
 - j) środków higieny osobistej i środków czystości;
- 3) w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:
- a) opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy,
 - b) udzielanie poradnictwa:
 - medycznego,
 - psychologicznego,
 - prawnego,
 - socjalnego,
 - c) prowadzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - d) prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie,
 - e) zapewnienie dostępu do pomocy medycznej,
 - f) przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielanie im wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
 - g) udzielanie konsultacji wychowawczych.

§ 2 Warunkiem skutecznej realizacji standardów, o których mowa w pkt 3 jest zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników w tym w szczególności:

- 1) psychologa posiadającego ukończone wyższe studia magisterskie na kierunku psychologia;
- 2) pedagoga posiadającego ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, pedagogika specjalna, pedagogika resocjalizacyjna, politologia, socjologia, nauki o rodzinie;
albo
posiada wykształcenie wyższe magisterskie na innym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, a także posiada udokumentowany co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz posiada zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) pracownika socjalnego posiadającego wykształcenie średnie lub wyższe uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, z tym że osoby z wykształceniem średnim muszą mieć ukończoną specjalizację zawodową w zawodzie pracownik socjalny; a także posiada zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) terapeuty posiadającego udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii o profilu potrzebnym w pracy z ofiarami przemocy w rodzinie;
- 5) lekarza lub pielęgniarki posiadającego odpowiednie wykształcenie medyczne;
- 6) lekarza psychiatry posiadającego odpowiednie wykształcenie medyczne;
- 7) prawnika posiadającego odpowiednie wykształcenie prawnicze.

§ 3. W celu dostosowania zakresu pomocy do sytuacji oraz potrzeb ofiar przemocy w rodzinie specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie:

- 1) współpracuje z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzi działania monitorujące i ewaluacyjne efektów swojej działalności.

§ 4. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzone są w celu:

- 1) powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem tej przemocy;
- 2) rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- 3) kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- 4) uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie faktu stosowania tej przemocy;
- 5) zdobycia i podniesienia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie.

§ 5. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie są kierowane w szczególności do:

- 1) osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym;
- 2) osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków – w tym przypadku oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- 3) osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym.

§ 6. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone są przez osoby posiadające następujące kwalifikacje:

- 1) ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna lub na kierunku w zakresie resocjalizacji, pracy socjalnej, pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, politologii, socjologii albo na innym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji, a także posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

§ 7.. Osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków i innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

§ 8. Oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nie prowadzi się w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

§ 9. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są badaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi, których wyniki są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (Dz. U. Nr 127, poz. 890).

§ 11. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na stanowisku, o którym mowa w § 2, zachowują uprawnienia do zajmowania tego stanowiska.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 220, poz. 1891).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 5 ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr).

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, obecny akt wykonawczy został poszerzony o określenie kwalifikacji osób zatrudnionych w specjalistycznych ośrodkach dla ofiar przemocy w rodzinie oraz o kwalifikacje osób, które mogą realizować oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych (Dz. U. Nr 127, poz. 890) określa jakie usługi w zakresie terapeutyczno – wspomagającym świadczą specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Nie określa natomiast kwalifikacji osób, które mają świadczyć te usługi.

Podobnie jest w przepisach obecnego aktu wykonawczego w zakresie prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Przepisy rozporządzenia określają kierunki prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych – nie określono natomiast kwalifikacji osób oddziałujących na sprawcę.

W związku z tym konieczne jest uzupełnienie i uregulowanie w drodze rozporządzenia kwalifikacji osób pracujących zarówno z ofiarami jak i sprawcami przemocy w rodzinie.

Zgodnie z projektem rozporządzenia osobami, które będą mogły pracować z ofiarami przemocy w rodzinie w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie będą osoby posiadające następujące kwalifikacje:

- 3) psycholog - ukończone wyższe studia magisterskie na kierunku psychologia;
- 4) pedagog - ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, pedagogika specjalna, pedagogika resocjalizacyjna, politologia, socjologia, nauki o rodzinie;
albo
wykształcenie wyższe magisterskie na innym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, a także udokumentowany co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) pracownik socjalny - wykształcenie średnie lub wyższe uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, z tym że osoby z wykształceniem średnim muszą mieć ukończoną specjalizację zawodową w zawodzie pracownik socjalny;
a także posiada zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 8) terapeuta - udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii o profilu potrzebnym w pracy z ofiarami przemocy w rodzinie;
- 9) lekarz lub pielęgniarka - odpowiednie wykształcenie medyczne;
- 10) prawnik - odpowiednie wykształcenie prawnicze

Natomiast osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno edukacyjne będą zobowiązane do spełnienia następujących wymagań dotyczących ich kwalifikacji.

Osoby te muszą mieć ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna lub na kierunku w zakresie resocjalizacji, pracy socjalnej,

pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, politologii, socjologii albo na innym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji, a także posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

W obecnym stanie prawnym brakuje regulacji, która mogłyby analogicznie znaleźć zastosowanie przy tego typu ośrodkach i oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

OCENA PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH

1. Podmioty objęte projektowaną regulacją:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczyć będą:

- ofiar przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- samorządów powiatowych,
- specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- podmiotów, które prowadzą oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

3. Projektowana regulacja nie wpłynie na sektor finansów publicznych w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu aktu na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

6. Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia będzie przedmiotem konsultacji międzyresortowych, z partnerami społecznymi oraz uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

7. Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

Projekt rozporządzenia z chwilą przekazania tego projektu do uzgodnień międzyresortowych i z partnerami społecznymi zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie procedury „Niebieskie Karty”

Na podstawie art. 9d ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, Dz. U. Nr), zwanej dalej „ustawą”, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) procedurę „Niebieskie Karty”;
- 2) wzory formularzy „Niebieska Karta”.

§ 2.

Ilekróć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) procedurze „Niebieskie Karty” – rozumie się przez to ogół czynności wobec przemocy w rodzinie, podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, zgodnie z przepisami rozporządzenia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, rozumianej w sposób określony w art. 2 pkt 2 ustawy;
- 2) interwencja domowa – rozumie się przez to natychmiastowe podjęcie czynności policyjnych, będących realizacją ustawowych obowiązków i uprawnień Policji, w mieszkaniu, w domu lub innym miejscu prywatnym, w związku z naruszeniem norm prawnych lub zasad współżycia społecznego bądź zagrożeniem ich naruszenia, w celu przywrócenia porządku, zapewnienia spokoju bądź ochrony bezpieczeństwa ludzi;
- 3) interwencja domowa wobec przemocy w rodzinie – rozumie się przez to interwencję podejmowaną w sytuacji uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.

§ 3.

1. Realizatorami procedury „Niebieskie Karty” są przedstawiciele:

- a) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- b) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- c) Policji;
- d) oświaty;
- e) ochrony zdrowia;

2. Przedstawiciele instytucji wymienionych w § 2 pkt 1 realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego, o którym mowa w art. 9a ustawy.
3. Uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” następuje w wyniku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych i zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członków rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

§ 4.

1. Narzędziem służącym do rozpoczęcia procedury „Niebieskie Karty” jest formularz „Niebieska Karta”
2. Formularz „Niebieska Karta” wypełniany jest przez przedstawicieli:
 - a) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
 - f) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - g) Policji;
 - h) oświaty;
 - i) ochrony zdrowia.

§ 5.

1. W przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej wypełnia formularz „Pomoc społeczna – Niebieska Karta” stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia oraz podejmuje działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Uruchamiając procedurę „Niebieskie Karty” pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej udziela pomocy ofiarom przemocy w rodzinie bez względu na ich dochód .
3. Uruchamiając procedurę „Niebieskie Karty” pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie lub do zaprasza tę osobę na rozmowę w celu udzielenia kompleksowych informacji o możliwościach pomocy i wsparcia oraz o konieczności podjęcia dalszych działań.
4. Podczas przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, pracownik socjalny:
 - a) udziela ofiarom przemocy w rodzinie niezbędną pomoc, w tym wzywa pogotowie ratunkowe lub Policję;
 - b) w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia zapewnia ofiarom przemocy w rodzinie schronienie w całodobowej placówce, zwłaszcza świadczącej pomoc na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
 - c) przekazuje ofiarom przemocy w rodzinie informacje oraz adresy instytucji świadczących specjalistyczną pomoc, między innymi prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową;
 - d) przekazuje ofiarom przemocy w rodzinie informacje o adresach instytucji oraz formach udzielanej pomocy dzieciom krzywdzonym;
 - e) opracowuje wstępną diagnozę oraz wstępny plan pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie z uwzględnieniem czasookresu podejmowanych działań mających na celu między innymi udzielenie wsparcia psychologicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, schronienia;

5. W ramach procedury „Niebieskie Karty” pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej niezwłocznie przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego dokumentację, o której mowa w ust. 1 i 3 oraz informacje na temat podjętych działań w celu zaplanowania i uruchomienia dalszych działań na rzecz pomocy tej rodzinie.
6. Dla każdej rodziny, w której występuje problem przemocy, pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej gromadzi dokumentację, która może być przekazana organom ścigania prowadzącym postępowanie przygotowawcze.
7. W przypadku uprawdopodobnienia podejrzenia przemocy w danej rodzinie pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej informuje Policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
8. Pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej podejmuje działania wobec osoby, co do której uzyskał informację, że stosuje przemoc wobec najbliższych w celu przekazania informacji o konsekwencjach czynów oraz zmotywowania do udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych.
9. Pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej realizuje procedurę „Niebieskie Karty” do czasu uzyskania pewności o ustaniu przemocy w rodzinie.
10. Zakończenie uczestnictwa w procedurze „Niebieskie Karty” wymaga udokumentowania w formie notatki służbowej podpisanej przez kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

§ 6.

1. W przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wypełnia formularz „Gminna Komisja – Niebieska Karta” stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego rozporządzenia oraz podejmuje działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Uruchamiając procedurę „Niebieskiej Karty” gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych zaprasza na rozmowę osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie, w celu udzielenia kompleksowych informacji o możliwościach pomocy i wsparcia oraz o konieczności podjęcia dalszych działań.
3. W przypadku uprawdopodobnienia podejrzenia przemocy w danej rodzinie gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych poinformuje Policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
4. W przypadku, kiedy osobami doznającymi przemocy w rodzinie są dzieci lub kiedy osoba doznająca przemocy nie odpowiada na zaproszenie, o którym mowa ust. 2 gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych powiadamia służby uprawnione do podejmowania interwencji i czynności sprawdzających w środowisku lokalnym, a w przypadku dzieci – również instytucje udzielające pomocy dzieciom krzywdzonym.
5. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podejmuje działania wobec osoby, co do której uzyskała informację, że stosuje przemoc, w celu przekazania informacji o konsekwencjach czynów oraz zmotywowania do udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych.
6. W ramach procedury „Niebieskie Karty” gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych niezwłocznie przekazuje informację przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, w celu zaplanowania i uruchomienia wspólnych działań na rzecz pomocy tej rodzinie.

7. Dla każdej rodziny, w której występuje problem przemocy, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych gromadzi dokumentację, która może być przekazana organom ścigania prowadzącym postępowanie przygotowawcze.
8. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych uczestniczy w procedurze „Niebieskie Karty” do czasu uzyskania pewności o ustaniu przemocy w rodzinie.
9. Zakończenie uczestnictwa w procedurze „Niebieskie Karty” wymaga udokumentowania w formie notatki podpisanej przez członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

§ 7.

1. Policjant podejmuje czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” w przypadku przeprowadzenia interwencji domowej wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Policjant podejmuje czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli podczas wykonywania innych, niż wymienione w ust. 1, obowiązków służbowych, w tym podejmowania różnych interwencji, uzyskał informację o istniejącej przemocy w rodzinie bądź uzasadnione podejrzenie jej występowania i jednocześnie zachodzi konieczność udzielenia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Podczas przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie policjant:
 - a) udziela ofiarom przemocy w rodzinie niezbędną pomoc, w tym udziela pierwszą pomoc, wzywa pogotowie ratunkowe lub zawiadamia inne instytucje, które mogą udzielić pomocy;
 - b) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób będących ofiarami przemocy w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów, wobec sprawcy przemocy w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
 - c) ustala przebieg zdarzenia i jego następstwa;
 - d) przeprowadza, o ile jest to możliwe ze sprawcą przemocy w rodzinie, rozmowę w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa sprawcy do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
 - e) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.
4. Policjant przeprowadzający interwencję każdorazowo sporządza „Notatkę urzędową o przemocy w rodzinie”, zwaną dalej „Kartą A”, której wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.
5. Policjant, o którym mowa w ust. 4, przekazuje ofiarom przemocy w rodzinie „Informację dla ofiar przemocy w rodzinie” zwaną dalej „Kartą B”, której wzór określa załącznik nr 4 do rozporządzenia, informując jednocześnie o uruchomieniu procedury „Niebieskie Karty” i zasadach jej realizacji.
6. Czynności wynikające z realizacji procedury „Niebieskie Karty” podejmowane po sporządzeniu „Karty A” wykonuje dzielnicowy, w sposób określony w odrębnych przepisach dotyczących metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
7. W ramach czynności, o których mowa w ust. 6 dzielnicowy niezwłocznie przekazuje informacje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego w celu zaplanowania i uruchomienia wspólnych działań na rzecz pomocy tej rodzinie.

§ 8.

1. Formularz „Ochrona Zdrowia – Niebieska Karta” stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia wypełniany jest przez pracownika ochrony zdrowia w przypadku powzięcia przez niego, w toku wykonywania czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia, iż badany przez niego pacjent jest ofiarą przemocy w rodzinie.
2. Pracownik ochrony zdrowia w przypadku, o którym mowa w ust. 1 podejmuje działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
3. Uruchamiając procedurę „Niebieskie Karty” pracownik ochrony zdrowia zaprasza na rozmowę, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie w celu udzielenia kompleksowych informacji o możliwościach pomocy i wsparcia oraz o konieczności podjęcia dalszych działań.
4. W przypadku uprawdopodobnienia podejrzenia przemocy w danej rodzinie pracownik ochrony zdrowia informuje Policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
5. W przypadku, kiedy osobami doznającymi przemocy w rodzinie są dzieci lub kiedy osoba doznająca przemocy nie odpowiada na zaproszenie, o którym mowa ust. 2 pracownik ochrony zdrowia powiadamia służby uprawnione do podejmowania interwencji i czynności sprawdzających w środowisku lokalnym, a w przypadku dzieci – również instytucje udzielające pomocy dzieciom krzywdzonym.
6. W ramach procedury „Niebieskie Karty” pracownik ochrony zdrowia niezwłocznie przekazuje informacje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego w celu zaplanowania i uruchomienia wspólnych działań na rzecz pomocy tej rodzinie.

§ 9.

1. W przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie pracownik oświaty wypełnia formularz „Oświata – Niebieska Karta” stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia oraz podejmuje działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Uruchamiając procedurę „Niebieskie Karty” pracownik oświaty zaprasza na rozmowę, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie w celu udzielenia kompleksowych informacji o możliwościach pomocy i wsparcia oraz o konieczności podjęcia dalszych działań.
3. W przypadku uprawdopodobnienia podejrzenia przemocy w danej rodzinie pracownik oświaty informuje Policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
4. W przypadku, kiedy osobami doznającymi przemocy w rodzinie są dzieci lub kiedy osoba doznająca przemocy nie odpowiada na zaproszenie, o którym mowa ust. 2 pracownik oświaty powiadamia służby uprawnione do podejmowania interwencji i czynności sprawdzających w środowisku lokalnym, a w przypadku dzieci – również instytucje udzielające pomocy dzieciom krzywdzonym.
5. W ramach procedury „Niebieskie Karty” pracownik oświaty niezwłocznie przekazuje informacje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego w celu zaplanowania i uruchomienia wspólnych działań na rzecz pomocy tej rodzinie.

§ 10

1. Przedstawiciele instytucji nie wymienionych w § 3 ust. 1 lit. a - e realizują procedurę „Niebieskie Karty”, o których mowa w § 2 pkt 1 w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego, o którym mowa w art. 9a ustawy.
2. Zakończenie uczestnictwa w procedurze „Niebieskie Karty” wymaga udokumentowania w formie notatki służbowej podpisanej przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

§ 11

Rozporządzenie wchodzi w życie 30 dni od ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

POMOC SPOŁECZNA – NIEBIESKA KARTA
dotycząca przemocy w rodzinie

1. Czy w rodzinie dochodzi do przemocy*? - nie - tak

2. Imię i nazwisko osoby stosującej przemoc.....

3. Czy osoba stosująca przemoc

- nadużywa alkoholu - nie - tak
- zażywa narkotyki - nie - tak
- zażywa inne środki odurzające - nie - tak jakie?

4. Osoby krzywdzone (ofiary przemocy):

	Imię i nazwisko	Wiek	Pokrewieństwo ze sprawcą
1			
2			
3			
4			
5			

5. Formy przemocy w rodzinie (zgodnie z informacją osoby pokrzywdzonej)

	Wobec dorosłych		Wobec dzieci			Wobec dorosłych		Wobec dzieci	
	TAK	NIE	TAK	NIE		TAK	NIE	TAK	NIE
bicie					wyzwiska				
szarpanie					groźby				
kopanie					poniżanie				
policzkowanie					krytykowanie				
duszenie					ograniczanie kontaktów				
ciągnięcie za włosy					zmuszanie do określonych zachowań (w tym seksualnych)				
zaniedbanie**					inne, jakie?				
przemoc ekonomiczna***									

6. Jak długo trwa przemoc w danej rodzinie?

- jednorazowy akt 10-20 lat
- do dwóch lat powyżej 20 lat
- 2-10 lat

7. Kiedy ostatnio doszło do przemocy?

8. Czy są świadkowie przemocy?: dzieci - nie - tak sąsiedzi - nie - tak
dalsza rodzina - nie - tak inne - nie - tak kto?.....

9. Czy była wzywana policja w związku z aktami przemocy? - nie - tak

* **Przemoc w rodzinie** - każde zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie (lub zaniechanie) podejmowane w rodzinie przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

** **Zaniedbanie** – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka, rodziców lub innej osoby najbliższej; objawami mogą być: brak uwagi i zainteresowania ze strony rodziców lub opiekunów, niedożywienie, niska waga, niewłaściwe lub/i brudne ubranie, objawy braku opieki medycznej itp

*** **Przemoc ekonomiczna** – uporczywe uchylanie się od obowiązku lożenia na utrzymanie dziecka, rodziców lub innej osoby najbliższej i przez to narażanie jej na niemożliwość zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych

ile razy	kiedy ostatnio?.....		
z jakim skutkiem? :	wypełniono „Niebieską Kartę”	- ☐ nie	- ☐ tak
	zabrano sprawcę do komisariatu policji	- ☐ nie	- ☐ tak
	zabrano sprawcę do izby wytrzeźwień	- ☐ nie	- ☐ tak
	uruchomiono wizyty policji	- ☐ nie	- ☐ tak
	inne, jakie?		
	nic się nie wydarzyło	- ☐ nie	- ☐ tak

10. Czy w związku z wystąpieniem przemocy były podejmowane kroki prawne?

- skierowanie sprawy do prokuratury - nie - tak ile razy?

kiedy ostatnio?, z jakim skutkiem?:

.....

.....

- skierowanie sprawy do sądu - nie - tak ile razy?

kiedy ostatnio?, z jakim skutkiem?:

.....

.....

11. Czy rodzina korzystała z innych form pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą? - nie - tak

Jakiego rodzaju była to pomoc?

- konsultacje psychologiczne	- ☐ nie	- ☐ tak
- konsultacje prawne	- ☐ nie	- ☐ tak
- grupa samopomocowa	- ☐ nie	- ☐ tak
- wizyty policji	- ☐ nie	- ☐ tak
- pobyt w schronisku dla ofiar przemocy	- ☐ nie	- ☐ tak
- uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	- ☐ nie	- ☐ tak
- inne, jakie?.....		

12. Z jakim skutkiem?:

.....

.....

13. Czy obecnie istnieje aktualne zagrożenie życia lub/i zdrowia osoby pokrzywdzonej w związku z przemocą w rodzinie? - nie - tak

14. Oczekiwania osoby pokrzywdzonej

.....

.....

.....

podpis osoby udzielającej informacji

Ja niżej podpisany/a wyrażam zgodę na przekazanie powyższych informacji instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych.

.....

podpis

15. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu z Panią/ Panem:

Imię i nazwisko

Adres zamieszkaniatel.

Ocena sytuacji rodziny w związku z przemocą (charakterystyka najpilniejszych potrzeb i zasobów rodziny)

16. Plan działań pracownika socjalnego na rzecz rodziny

- kontakt z policją
- kontakt ze szkołą
- kontakt z gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych
- skierowanie osoby pokrzywdzonej do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie
- skierowanie osoby pokrzywdzonej na konsultacje medyczne
- natychmiastowe zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom pokrzywdzonym
- skierowanie dzieci do świetlicy socjoterapeutycznej lub środowiskowej
- skierowanie dzieci do poradni psychologiczno-pedagogicznej
- powiadomienie sądu wydziału rodzinnego i nieletnich o sytuacji dzieci
- powiadomienie prokuratora o popełnieniu przestępstwa
- inne, jakie.....

.....
data i podpis pracownika socjalnego

17. Monitorowanie sytuacji rodzinnej w związku z przemocą w rodzinie

Data.....	podpis
Data.....	podpis
Data.....	podpis
Data.....	podpis
Data.....	podpis

GMINNA KOMISJA – NIEBIESKA KARTA

Gminna Komisja Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych

data

.....
(miejscowość/gmina)

I. DANE OSOBY ZGŁASZAJĄCEJ SIĘ DO KOMISJI/osoby doznającej przemocy

1. Imię i nazwisko:
2. imiona rodziców.....
3. Miejsce stałego zameldowania:
Kod pocztowy:..... Miejscowość:..... Województwo:.....
Ulica:..... Nr domu:..... Numer mieszkania:.....
Nr telefonu
4. Aktualny adres pobytu
Kod pocztowy:..... Miejscowość:..... Województwo:.....
Ulica:..... Nr domu:..... Numer mieszkania:.....
Nr telefonu

II. Problem jaki zgłasza klient:

.....
.....
.....

III. DANE SPRAWCY PROBLEMU

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
Kod pocztowy:..... Miejscowość:..... Województwo:.....
Ulica:..... Nr domu:..... Numer mieszkania:.....
Nr telefonu
3. Stopień pokrewieństwa ze zgłaszającą/ym.....

IV. Czy sprawca problemu pije alkohol?

Tak Nie

V. Od jak dawna i jak często? Kiedy ostatnio?

.....
.....
.....

VI. Czy kiedykolwiek leczył się w placówce odwykowej, kiedy ostatnio i czego dotyczyło leczenie (alkohol, narkotyki, leki)?

.....
.....

VII. Czy bierze inne środki odurzające, jakie?

.....

VIII. Czy sprawca problemu zachowywał się w następujący sposób:

Rodzaj zachowania	Wobec dorosłych			Wobec dzieci		
	TAK	NIE	Wobec kogo*	TAK	NIE	Wobec kogo*
Bił						
Groził niebezpiecznymi przedmiotami						
Niszczył rzeczy osobiste						
Demolował mieszkanie						
Wyzywał i straszył						
Szantażował						
Zmuszał do picia alkoholu						
Wynosił sprzęty domowe i sprzedawał jej						
Nie dawał pieniędzy na utrzymanie						
Zmuszał do uprawiania seksu						

* np. wobec matki, żony, syna

IX. Od jak dawna te zachowania mają miejsce?

X. Czy są jacyś świadkowie tych zachowań TAK NIE

Jeśli tak, proszę podać dane.....

XI. Czy w związku takimi zachowaniami podejmowane były działania:

- powiadomienie i interwencje policji
- powiadomienie prokuratury
- uruchomienie sprawy sądowej
- przyznanie rodzinie kuratora
- zobowiązanie do leczenia
- prośba o pomoc w innej instytucji (jakiej?).....
- inne, jakie.....

Z jakim skutkiem?.....

Kto inicjował podjęcie tych działań?

XII. DANE DOTYCZĄCE RODZINY

Inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie *ze sprawcą problemu alkoholowego*

Lp	Imię i nazwisko	Stopień pokrewieństwa	Wiek	Czym się zajmuje*
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

* zawód, miejsce pracy, w przypadku dzieci – rodzaj szkoły

XIII. Do jakich szkół/przedszkoli uczęszczają dzieci?

.....
.....

XIV. Jak dzieci funkcjonują w domu?.....

.....
.....

XV. Jak dzieci funkcjonują w szkole/przedszkolu?.....

.....
.....

XVI. Jakie są Pani/ Pana oczekiwania? Co chciałaby/chciałby Pan/Pani zyskać?

.....
.....

XVII. Propozycje pomocy

- podjęcie natychmiastowej interwencji w celu zapewnienia bezpieczeństwa ofierze przemocy
 - a) hostel
 - b) policja
 - c) ośrodek interwencji kryzysowej
 - d) inne (np. lekarz)
- podjęcie działań zmierzających do udzielenia pomocy dzieciom
- skierowanie sprawy do interdyscyplinarnego zespołu ds. przemocy w rodzinie
- wezwanie sprawcy problemu na rozmowę interwencyjną w dniu w celu przeprowadzenia z nim rozmowy interwencyjno- motywującej.
- powiadomienie innych służb, w celu zainicjowania współpracy mającej na celu rozwiązania problemu przemocy

podpis klienta/klientki

czytelny podpis członka gminnej komisji

ROZMOWA Z WEZWANYM SPRAWCĄ PROBLEMU

data

I. DANE KLIENTA

1. Imię i nazwisko:
2. Data i miejsce urodzenia:
3. Stan cywilny:
4. Miejsce stałego zameldowania:
Kod pocztowy:.....Miejscowość:.....Województwo:.....
Ulica:..... Nr domu:.....Numer mieszkania:.....
Nr telefonu
5. Adres aktualnego pobytu:
Kod pocztowy:.....Miejscowość:.....Województwo:.....
Ulica:..... Nr domu:.....Numer mieszkania:.....
Nr telefonu
6. Miejsce pracy/źródło utrzymania.....

Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych otrzymała sygnały, że nadużywa Pan/Pani alkoholu i w związku z tym proszę odpowiedzieć na kilka pytań

II Czy pije Pan alkohol? TAK NIE

III. Jak często Pan pije alkohol?

IV. W jakich ilościach?.....

V. Od jak dawna pije Pan alkohol?

VI. Czy zdarza się, że po spożyciu alkoholu zachowuje się Pan w następujący sposób:

Rodzaj zachowania	Wobec dorosłych			Wobec dzieci		
	TAK	NIE	Wobec kogo*	TAK	NIE	Wobec kogo*
Uderza						
Szarpie i popycha						
Grozi niebezpiecznymi przedmiotami						
Niszczy przedmioty osobiste						
Niszczy sprzęty domowe						
Wyzywa i straszy						
Jest agresywny						
Używa przekleństw						
Nie daje pieniędzy na utrzymanie						
Wynosi sprzęty domowe i sprzedaje						

* np. wobec matki, żony, syna

VII Czy w związku z tymi zachowaniami miały miejsce:

- powiadamianie i interwencje policji
- powiadomienie prokuratury
- uruchomienie sprawy sądowej
- przyznanie rodzinie kuratora
- zobowiązanie do leczenia
- interwencja i pomoc innej instytucji (jakiej?).....
- inne, jakie.....

VIII. Czy miał Pan inne problemy w związku z alkoholem?

- a) konflikty z prawem
- b) wykroczenia w ruchu drogowym
- c) kłopoty w pracy
- d) pobyty w izbie wytrzeźwień
- e) inne, jakie?.....

IX. Jak Pan ocenia swoją sytuację, czy widzi Pan w niej coś niepokojącego?

.....

.....

.....

.....

X. Proponowane działania wobec sprawcy problemu:

- a) dobrowolna wizyta w poradni odwykowej i ułożenie planu leczenia
- b) złożenie dokumentów do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia
- c) uczestnictwo w programie edukacyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy

XI. Spotkanie w poradni odwykowej odbędzie się w dniu

Konsultantem jest Pan/Pani.....

podpis osoby wezwanej

podpis członka komisji

L.dz.

ZIW -

KARTA A

NOTATKA URZĘDOWA O PRZEMOCY W RODZINIE

Stopień	Imię i nazwisko funkcjonariusza sporządzającego notatkę	Jednostka Policji
.....

(data, godzina i przyczyna podjętych działań, stopień, imię i nazwisko innego(ych) funkcjonariusza(y) oraz jednostka Policji, okoliczności, miejsce i cel podjętych działań)

POKRZYWDZONY/A I: (ofiara przemocy)	POKRZYWDZONY/A II: (ofiara przemocy)	WSKAZANY/A SPRAWCA:
..... imię i nazwisko imię i nazwisko imię i nazwisko
..... imiona rodziców imiona rodziców imiona rodziców
..... data i miejsce urodzenia data i miejsce urodzenia data i miejsce urodzenia
..... adres zamieszkania adres zamieszkania adres zamieszkania
..... numer telefonu numer telefonu numer telefonu
..... dokument tożsamości dokument tożsamości dokument tożsamości
..... PESEL PESEL PESEL
..... stosunek pokrewieństwa stosunek pokrewieństwa stosunek pokrewieństwa

ŚWIADEK I:	ŚWIADEK II:	ŚWIADEK III:
..... imię i nazwisko imię i nazwisko imię i nazwisko
..... adres zamieszkania adres zamieszkania adres zamieszkania
..... numer telefonu numer telefonu numer telefonu
..... dokument tożsamości dokument tożsamości dokument tożsamości
..... PESEL PESEL PESEL

OPIS ZAISTNIALEJ SYTUACJI ZGODNIE Z INFORMACJĄ UCZESTNIKÓW

POKRZYWDZONY/A/ DOZNAL/A/	TAK	NIE	NIE UST	POKRZYWDZONY/A/ DOZNAL/A/	TAK	NIE	NIE UST
Przemoc fizyczna				Przemoc psychiczna			
- popychanie				- izolacja			
- uderzanie				- wyzwiszanie			
- wykręcanie rąk				- ośmieszanie			
- duszenie				- groźby			
- kopanie				- kontrolowanie			
- spoliczkowanie				- ograniczanie kontaktów			
Uszkodzenia ciała				- krytykowanie			
- zasinienia				- poniżanie			
- zadrapania				- demoralizacja			
- krwawienie				- ciągłe niepokoje			
- oparzenia							
inne (podać jakie)							
Zmuszanie do obcowania płciowego lub innych czynności seksualnych							
Zniszczenie /uszkodzenie/ mienia							
Zabór /przywłaszczenie/ mienia							
Groźba karalna /znieważenie/							

SPRAWCA DOZNAL	TAK	NIE	NIE UST
Uszkodzenie ciała			
- zasinienia			
- zadrapania			
- krwawienia			
- oparzenia			
inne (podać jakie)			

POPRIEDNIE INCYDENTY PRZEMOCY W RODZINIE	TAK	NIE
Przemoc fizyczna		
Przemoc psychiczna		
Przemoc seksualna		
Uszkodzenie ciała		
Zgłoszenie organom ścigania		

KARTA A

ZACHOWANIE SIĘ STRON	POKRZYWDZONY/A/ I		POKRZYWDZONY/A/ II		SPRAWCA	
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Trudność nawiązania kontaktu						
Spokojny/a/						
Placz						
Zastraszony/a/						
Unika rozmów						
Agresywny/a/ wobec pokrzywdzonej/-ego/ /sprawcy/						
Stawia opór Policji						
Posiada broń palną						
Inne zachowania stron (sprawcy/pokrzywdzonego) zwracające uwagę (np. objawy świadczące o pozostawaniu pod wpływem leków, środków odurzających)						

DZIECI BIORĄCE UDZIAŁ W ZDARZENIU (Imię i nazwisko, data i miejsce urodzenia, pokrewieństwo wobec sprawcy, obrażenia fizyczne /np. zasinienia, zadrapania, krwawienia/, stan dziecka /np. spokojne, przestraszone, płacze/, inne własne spostrzeżenia. Jeżeli dziecko przewieziono do szpitala, placówki interwencyjnej, placówki rodzinnej, domu dziecka, inne, oddano pod opiekę osoby spokrewnionej, podać nazwę placówki lub dane personalne osoby i adres)

DZIECI W RODZINIE (ilość, wiek)

OPIS MIEJSCA ZDARZENIA (np. szkody, zniszczone sprzęty, nieporządek, rozbite szkło, uszkodzone drzwi, brud, ślady krwi, ślady spożywania alkoholu, inne)

INNE INFORMACJE (np. sprawca oddalił się z miejsca zdarzenia, sprawców było więcej niż jeden (kto?), pokrzywdzonych/świadków było więcej (kto?))

DZIAŁANIA PODJĘTE WOBEC POKRZYWDZONEGO/-EJ/, SPRAWCY	POKRZYWDZONY/A/ I		POKRZYWDZONY/A/ II		SPRAWCA	
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Pouczenie						
Środki przymusu bezpośredniego (jakie)						
Badanie na zawartość alkoholu w organizmie (wyniki)						
	(wynik)		(wynik)		(wynik)	
Izba wytrzeźwień						
Policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych /do wytrzeźwienia/						
Policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych						
Policyjna izba dziecka						
Udzielono pomocy medycznej numer zespołu pogotowia						
Miejsce przewiezienia (sprawcy/pokrzywdzonego), adres (np. szpital, placówka pomocowa (jaka), rodzina, inne)						

BRAK WARUNKÓW DO WYPEŁNIENIA KARTY NA MIEJSCU ZDARZENIA/INTERWENCJI/:

TAK

NIE

.....
(podpis policjanta sporządzającego notatkę)

Przemoc w rodzinie - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

INFORMACJA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

PRZEMOC W RODZINIE - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeśli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Pamiętaj, że prawo stoi po Twojej stronie.

Wzywając Policję masz prawo do:

- **Zapewnienia Ci bezpieczeństwa ze strony interweniujących policjantów** (art.15 ust.1 pkt 3 ustawy o Policji – policjanci wykonując czynności mają prawo zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia).
- **Informacji o interweniujących policjantach** – możesz spytać o stopień, imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny policjantów, a także o nazwę i siedzibę jednostki, w której pracują.
- **Wskazania dokumentacji policyjnej** jako dowodów w sprawie przeciwko sprawcy przemocy.
- **Zgłoszenia interweniujących policjantów jako świadków** w sprawie karnej przeciwko sprawcy przemocy.

Polskie prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za:

- znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny - art. 207 k.k.,
- pozbawienie człowieka wolności – art. 189 k.k.,
- groźenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona – art. 190 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego),
- stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania, lub znoszenia określonego stanu – art. 191 k.k.,
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zgwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności - art. 197 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego),
/UWAGA! Przystępstwo to popełnia również mąż, gwałcąc własną żonę!/,
- powodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia bądź innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespzczenia lub zniekształcenia ciała– art. 156 k.k.,
- powodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia na okres dłuższy niż 7 dni, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa (ścigane na wniosek pokrzywdzonego), jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej niż 7 dni (ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego) – art.157 k.k.,
- uporczywe uchylanie się od wykonania ciążącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) – art. 209 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu),
- kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej – art. 278 k.k. i art. 279 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego),
- niszczenie, uszkodzanie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku – art. 288 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego),
- porzucenie wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – art. 210 k.k.,
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru – art. 211 k.k.,
- obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania – art. 200 k.k.,
- rozpijanie małoletniego, dostarczając mu napoju alkoholowego, ułatwiając jego spożycie, lub nakłaniając go do spożycia takiego napoju – art. 208 k.k.

Masz też prawo do złożenia na Policji lub w Prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie lub/i Twoją rodzinę.

Przypominamy jednak, że zgodnie z art. 234 k.k. – podlega karze osoba, która przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawie o przestępstwo bądź wykroczenie, fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia.

Sprawca przemocy wobec bliskich, gdy czuje się bezkarny, nie zmieni się, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice, następnym razem może być znacznie gorzej.

Jeżeli jednak zaufasz jego deklaracjom o zmianie zachowania wobec Ciebie/Twojej rodziny i zechcesz się wycofać, pamiętaj, że złożone przez Ciebie dotychczas zeznania nie będą mogły być wykorzystane przez prawne instytucje działające po to, aby Ci pomóc. Dlatego zanim podejmiesz taką decyzję, zastanów się i skonsultuj ją z psychologiem, terapeutą lub inną osobą pomagającą ofiarom przemocy, np. w ośrodku interwencji kryzysowej.

Pamiętaj, że zahamowanie przemocy jest możliwe, możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Jak to możliwe ?

Zrób dwa kroki:

1. Krok pierwszy - zanotuj przebieg zdarzenia (pamięć bywa zawodna):

Kto Cię skrzywdził? Imię i nazwisko

Kim jest dla Ciebie sprawca przemocy? /mąż, żona, konkubent, konkubina, ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, inne – podać kto/

Kiedy to się stało? data godzina miejsce

Na czym polegała przemoc? /awantura, krzyk, lżenie, bicie, kopanie, rzucanie sprzętami, niszczenie sprzętów, bicie dzieci, groźby pobicia, groźby zabicia, wyrzucanie z domu, inne – podać jakie/

Kto widział, słyszał przebieg zdarzenia?

Kto interweniował? imię i nazwisko policjanta, jego numer służbowy, jednostka

Czy po raz pierwszy Policja interweniuje w Twoim domu w takiej sprawie? TAK NIE

Jak często dochodzi do przemocy w Twoim domu? /raz w miesiącu, raz na tydzień, częściej/

Kiedy to się wydarzyło poprzednim razem?

Czy przemoc towarzyszy picie alkoholu? TAK NIE

Czy zawsze krzywdzi Cię ten sam sprawca? TAK NIE (Kto?

2. Krok drugi - zgłoś się do instytucji i organizacji zobowiązanych do udzielenia Ci pomocy.

Poniżej podaliśmy Ci, o jaką pomoc możesz się do nich zwracać.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – pomogą Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości

Ośrodki Pomocy Społecznej – pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.

Prokuratura, Policja – możesz tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się, popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej,

Sąd Rodzinny i Nieletnich – możesz tam złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub dotyczących spraw opiekuńczych Twoich dzieci.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy psychologicznej i medycznej oraz wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

Służba zdrowia – możesz tam uzyskać zaświadczenie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich.

Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – jeśli przemoc w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Lokalne placówki pomocy ofiarom przemocy domowej:

Nazwa	Adres	Telefon
.....
.....
.....
.....

Możesz zadzwonić też na numery telefonów: **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. 0-801-12-00-02 (płatny pierwszy impuls, linia czynna od poniedziałku do soboty w godzinach 10.00 – 22.00, w niedziele i święta w godzinach 8.00 – 16.00), tel. (022) 666 28 50 – dyżur prawny (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17.00 – 21.00), Poradnia e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info, Policyjnego Telefonu Zaufania tel.0-800-120 226 (linia bezpłatna, czynna codziennie w godzinach od 13.00 do 21.00, od godz. 21.00 do 13.00 włączony jest automat informujący o godzinach funkcjonowania telefonu).

Na skutek rozpoczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja, dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana organom administracji rządowej i jednostkom samorządu terytorialnego bądź podmiotom, którym zleciły one realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pamiętaj, że w przypadku poinformowania Cię przez policjanta o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” masz takie same prawa jak wcześniej. Możesz wzywać Policję na interwencję, poprosić dzielnicowego, żeby przyszedł do Twojego domu i zwracać się o innego rodzaju pomoc czy udzielenie informacji.

OCHRONA ZDROWIA – NIEBIESKA KARTA

Lp. Księgi Głównej/SOR:/.....

Data:

Nazwisko: Imię: Pesel/Data urodzenia:

Przyjęcie dziecka/osobę w trybie:

 nagłym planowym

Dziecko/osoba zgłosiła się w towarzystwie:

 rodzica opiekuna samo pogotowie policja inne:

Dane opiekuna/os. przekazującej:

Imię: Nazwisko:

PESEL..... Nr Dw.:

Powód zgłoszenia się do lekarza

PODEJRZENIE:

 M.FIZYCZNE M.SEKSUALNE ZANIEDBANIE

W PRZYPADKU DZIECKA

DZIECKO WYRAŻA CHĘĆ OBECNOŚCI OPIEKUNA W TRAKCIE WYWIADU

 T N

KONIECZNOŚĆ PRZEPROWADZENIA WYWIADU BEZ OBECNOŚCI OPIEKUNA

 T N

Okoliczności urazu / zdarzenia:

DANE SĄ SPÓJNE Z WERSJĄ OPIEKUNA

 T N

STAN PSYCH.:

POSTAWA OPIEKUNA DZIECKA/ WYWIAD SYTUACYJNY

 Pobudzony psych – ruch. Chętnie nawiązuje kontakt Nieadekwatny powód interwencji do obj. klinicznych. Ospaly / apatyczny Rozmowny Rozbieżność wyjaśnień opiekunów dotyczących powstania urazu. Agresywny Długi odstęp pomiędzy powstaniem urazu, a zgłoszeniem. Płaczliwy Wiek dziecka poniżej 3 roku życia. Lękliwy Sprawność psych-ruch. nieadekwatna do zgłaszanej sprawności wypadkowej. Nadmiernie uczuciowy Szybka poprawa stanu zdrowia dziecka w szpitalu. Trudności w komunikacji Ponowna hospitalizacja z tymi samymi objawami. Małomówny Modelowy obraz opieki przy braku poprawy stanu Jąkanie krzyk płacz zdrowia dziecka. Wypowiedź nielogiczna Wypowiedź niepełna Brak wypowiedzi

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadził obowiązek podejmowania interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

W konsekwencji powstała potrzeba wskazania w akcie wykonawczym do ustawy sposobu podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz określenia wzorów formularzy „Niebieska Karta”, z jednoczesnym określeniem podmiotów właściwych do wypełniania formularzy „Niebieska Karta”.

W projekcie określono sytuacje, w których przedstawiciele wyżej wymienionych jednostek podejmują czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a także obowiązki i sposób realizacji.

Formularz „Niebieska Karta”, zgodnie z projektowaną regulacją wypełniają przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, natomiast największe kompetencje w zakresie podejmowania procedury „Niebieskie Karty” dano przedstawicielom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, którzy są odpowiedzialni za efekty skuteczności podejmowanych działań i nad nimi czuwają od momentu powzięcia informacji o wystąpieniu przemocy w rodzinie do jej zakończenia.

Natomiast przedstawiciele oświaty oraz służby zdrowia, po odnotowaniu zdarzenia, poinformowaniu ofiary przemocy w rodzinie o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz wypełnieniu formularza „Niebieska Karta” przekazują go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w celu podjęcia dalszych działań.

Przedstawiciele pozostałych wymienionych powyżej instytucji czynnie uczestniczą w procedurze „Niebieskie Karty” w ramach prac w zespole interdyscyplinarnym, o którym mowa w art. 9a projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

OCENA PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH

1. Podmioty objęte projektowaną regulacją:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczyć będą:

- ofiar przemocy w rodzinie,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- Policji,
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- kuratorskiej służby sądowej;
- oświaty;
- ochrony zdrowia;
- organizacji pozarządowych
- prokuratorzy
- przedstawiciele innych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Projektowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu aktu na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

5. Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia będzie przedmiotem konsultacji międzyresortowych, z partnerami społecznymi oraz uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

Projekt rozporządzenia z chwilą przekazania tego projektu do uzgodnień międzyresortowych i z partnerami społecznymi zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

7. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹

z dnia

w sprawie wykonywania przez Policję czynności związanych z interwencją pracownika socjalnego w przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie

Na podstawie art. 12a ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, Dz. U. Nr), zwanej dalej ustawą, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) przypadki, w których Policja wykonuje czynności związane z interwencją pracownika socjalnego w przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie;
- 2) procedurę postępowania Policji przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 12a ust.2 ustawy;
- 3) sposób dokumentowania przeprowadzonych przez Policję czynności, o których mowa w art. 12 ust.2 ustawy.

§ 2.

W związku z interwencją pracownika socjalnego w przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie czynności, o których mowa w art. 12a ust.2 ustawy wykonuje właściwy organ Policji.

§ 3.

1. Wykonywanie czynności przez Policję polega na zapewnieniu pracownikowi socjalnemu bezpieczeństwa osobistego oraz dostępu do miejsca wykonywania obowiązków służbowych i porządku w tym miejscu;
2. Policja wykonując czynności zapewnia bezpieczeństwo również innym osobom obecnym w miejscu wykonywania czynności, mając w szczególności na względzie poszanowanie godności tych osób oraz konieczność udzielenia skutecznej pomocy dzieciom – ofiarom przemocy w rodzinie.

§ 4.

¹ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

1. Policja wykonuje czynności na ustne wezwanie pracownika socjalnego w trakcie wykonywania przez niego obowiązków służbowych, w przypadku gdy istnieje zagrożenie zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie;
2. Pracownik socjalny przesyła pisemne potwierdzenie wezwania Policji do wykonania czynności w terminie 7 dni od zakończenia czynności.

§ 5.

Czynności, o których mowa w § 2 są wykonywane przez wyznaczonego funkcjonariusza Policji zwanego dalej „funkcjonariuszem”.

§ 6.

Funkcjonariusz wykonujący czynności żąda od pracownika socjalnego okazania legitymacji służbowej.

§ 7.

1. Z przebiegu wykonanych czynności, o których mowa w § 2, funkcjonariusz sporządza notatkę służbową, zawierającą określenie terminu, miejsca przeprowadzonych czynności, imię i nazwisko pracownika socjalnego, adres jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz osób obecnych w miejscu przeprowadzonych czynności, a także opis wykonywanych czynności;
2. Notatkę, o której mowa w ust. 1 funkcjonariusz przekazuje swojemu bezpośredniemu przełożonemu, natomiast jej kopię kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie 30 dni od daty ogłoszenia.

**Minister
Spraw Wewnętrznych i Administracji**

w porozumieniu:

Minister Pracy i Polityki Społecznej

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadził konieczność uczestnictwa Policji w czynnościach związanych z interwencją pracownika socjalnego w przypadkach bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie.

Powstała tym samym potrzeba wskazania w akcie wykonawczym do ustawy procedury postępowania Policji w trakcie wykonywania czynności związanych z interwencją pracownika socjalnego w przypadkach bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie oraz sposobu dokumentowania wykonywanych czynności.

Projekt rozporządzenia zakłada, że wezwanie Policji przez pracownika socjalnego do wykonywania czynności następuje ustnie..

Odformalizowany sposób wzywania Policji podyktowany jest okolicznościami, w których pracownik socjalny odbiera dziecko z rodziny w przypadkach bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia dziecka w wyniku przemocy w rodzinie.

Przesłanką do wykonywania czynności przez pracownika socjalnego wspólnie z funkcjonariuszem Policji jest zagrożenia dla zdrowia lub życia dziecka, a więc okoliczność, której nie można przewidzieć przed przystąpieniem pracownika socjalnego do wykonywania obowiązków służbowych.

Jednakże w terminie 7 dni od zakończenia czynności, pracownik socjalny zobowiązany jest do pisemnego potwierdzenia wezwania Policji.

Celem uczestnictwa w wykonywaniu czynności jest zapewnienie pracownikowi socjalnemu bezpieczeństwa osobistego oraz dostępu do miejsca wykonywania obowiązków służbowych i utrzymania porządku w tym miejscu.

Ponadto za cel uczestnictwa w czynnościach postawiono także bezpieczeństwo innych osób obecnych w miejscu wykonywania czynności, mając w szczególności na względzie poszanowanie godności tych osób oraz konieczność udzielenia skutecznej pomocy dzieciom – ofiarom przemocy w rodzinie.

Punktem wyjścia do wskazania takiego zakresu było założenie, że głównym zadaniem Policji jest ochrona porządku i bezpieczeństwa innych osób, także w toku wykonywania przez nie obowiązków służbowych.

Projekt rozporządzenia określa również sposób dokumentowania wykonania czynności, do którego został zobowiązany funkcjonariusz, który, po sporządzeniu notatki służbowej przekazuje ją swojemu bezpośredniemu przełożonemu oraz kierownikowi jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

OCENA PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH

1. Podmioty objęte projektowaną regulacją:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczyć będą:

- ofiar przemocy w rodzinie,
- sprawców przemocy w rodzinie,

- Policji

2. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Projektowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu aktu na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

5. Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia będzie przedmiotem konsultacji międzyresortowych, z partnerami społecznymi oraz uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

Projekt rozporządzenia z chwilą przekazania tego projektu do uzgodnień międzyresortowych i z partnerami społecznymi zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

7. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.